

УДК 636.52:636.082:636.084

ВПЛИВ ВЗАЄМОДІЇ ФАКТОРІВ “ГЕНОТИП– СЕРЕДОВИЩЕ” НА ІНКУБАЦІЙНІ ЯКОСТІ ЯЄЦЬ

С. О. Назаренко, аспірант

Херсонський державний аграрний університет

Досліджено вплив різних систем годівлі у поєднанні зі світловими режимами на інкубаційні якості яєць курей материнської форми кросу Прогрес. Встановлено, що швидке зростання тривалості світлового дня сприяло підвищенню заплідненості яєць і виводу курчат. Доведено, що для підвищення відтворювальних якостей курей та півнів батьківського стада доцільно застосовувати гнучку систему годівлі у поєднанні зі швидко зростаючим світловим режимом.

Было исследовано влияние разных систем кормления и световых режимов на инкубационные качества яиц, полученных от кур родительского стада кросса Прогресс. Установлено, что быстрое увеличение длительности светового дня способствовало повышению оплодотворенности яиц и вывода цыплят. Доказано, что для повышения воспроизводительных качеств кур и петухов

родительского стада целесообразно применять гибкую систему кормления в сочетании с быстро возрастающим световым режимом.

Актуальність та постановка проблеми. У технологічному процесі відтворення стада птахів найбільш відповідальною ланкою є виробництво інкубаційних яєць. Враховуючи низький коефіцієнт спадковості відтворювальних якостей курей, вирішальне значення для підвищення ефективності використання батьківського стада має програма експлуатації. У залежності від мети виробництва яєць — для харчування або інкубації — системи годівлі та режими освітлення мають свої особливості. Так, програми експлуатації промислових курей сприяють форсуванню несучості, а умови годівлі та утримання несучок родинного стада спрямовані на одержання максимальної кількості яєць з високими інкубаційними якостями.

Рядом вчених було доведено, що застосування оптимальних систем годівлі у поєднанні з певними режимами освітлення забезпечує підвищення збереженості ремонтного молодняка і батьківського стада курей, заплідненості яєць і виводу курчат [1,2,3,4]. Тому, удосконалення системи експлуатації з метою підвищення відтворювальних якостей курей батьківського стада є актуальним завданням досліджень.

Методика досліджень. Експериментальні дослідження були проведені в умовах птаховничого підприємства ЗАТ “Чорнобаївське” Білозерського району Херсонської області. Матеріал досліджень — кури та півні батьківського стада яєчного кросу Прогрес. У завдання досліджень входила оцінка впливу світлових режимів у поєднанні з різними системами годівлі на інкубаційні якості яєць. Дослідні групи були сформовані у 120-денному віці курей. Дослідження проводилися згідно зі схемою, наведеною у таблиці 1. Сучасна вітчизняна програма передбачала двофазову систему годівлі. У першу фазу продуктивності курей концентрація обмінної енергії у раціонах була на рівні 1130 кДж і сирого протеїну — 17%, у другу — відповідно 1088 кДж і 16%. Згідно з рекомендованою для кросу Прогрес програмою годівлі, несучкам згодовували раціони із концентрацією протеїну 16,0...16,5%, а після піку

несучості — 15,0...14,0%. Вміст обмінної енергії складав 1105...1050 кДж у 100 г. Гнучка система годівлі базується на вітчизняних нормах годівлі, балансування поживності раціонів здійснювали на основі добової потреби несучок у обмінній енергії та поживних речовинах із врахуванням споживання комбікорму. Починаючи з 23-тижневого віку, збільшення тривалості світлового дня за повільно зростаючого режиму відбувалося по 15 хв. щотижнево, а за швидко зростаючого — по 30 хв. Максимальна тривалість світлового дня для батьківського стада складала 14 годин. Курей усіх груп утримували у клітках батареї типу К-П-15. Статеве співвідношення у групах відповідало нормативам для кросу Прогрес — 1 півень на 8 курей.

Таблиця 1

Схема досліджень

Номер групи	Світловий режим	Система годівлі
I	з повільним зростанням	сучасна вітчизняна
II		гнучка
III		рекомендована для кросу Прогрес
IV	зі швидким зростанням	сучасна вітчизняна
V		гнучка
VI		рекомендована для кросу Прогрес

Результати досліджень. Одержані внаслідок досліджень дані свідчать про те, що програми годівлі, які були використані протягом вирощування і експлуатації в умовах різних світлових режимів істотно вплинули на відтворювальні якості курей материнської форми. Було встановлено, що швидке зростання тривалості світлового дня сприяло підвищенню заплідненості яєць, отриманих від несучок, яких експлуатували згідно з гнучкою (п'ята група) і рекомендованою для кросу Прогрес (шоста група) системами годівлі відповідно на 4,4% і 2,9% порівняно з другою та третьою групами, для яких застосовували відповідні системи годівлі, але в умовах повільно зростаючого світлового режиму.

Окрім світлового фактора на відтворювальні якості курей

впливав рівень годівлі. Потрібно зазначити, що несучки, для яких застосовували вітчизняну програму годівлі завдяки вищій поживності раціонів, а також кури, яких експлуатували згідно з рекомендованою програмою, за рахунок більшого споживання комбікорму за добу отримували більшу кількість обмінної енергії та сирого протеїну, ніж несучки на гнучкій годівлі. При цьому, надходження поживних речовин та енергії до організму курей, для яких використовували гнучку систему годівлі відповідало добовій потребі і залежало від продуктивності. Завдяки цьому виявився позитивний вплив гнучкої системи годівлі на заплідненість яєць, яка у другій групі була вищою, ніж у курей першої (сучасна вітчизняна програма годівлі) на 1,5% і третьої (програма, рекомендована для кросу Прогрес) на 3,7% в умовах повільного зростання світлового дня, і у п'ятій – на 5,9% і 5,1% вищою порівняно з четвертою та шостою групами відповідно, яких експлуатували на фоні швидко зростаючого режиму освітлення (табл. 2.). Можливо, що вища біологічна цінність протеїну у раціонах, поживність яких балансували згідно з гнучкою системою годівлі, сприяла підвищенню відтворювальних якостей курей та півнів.

Заплідненість яєць і вивід молодняка є найважливішими показниками інкубаційних якостей яєць, які визначають кількість кондиційного добового молодняка. Завдяки застосуванню гнучкої системи годівлі для курей материнської форми в умовах швидко зростаючого світлового дня у п'ятій групі спостерігався найвищий процент виводу курчат, який був на 5,9% більшим, ніж із яєць, знесених птахами четвертої та шостої груп, завдяки чому було отримано найбільшу кількість кондиційних курчат. Важливо зазначити, що застосування швидко зростаючого світлового режиму сприяло не тільки підвищенню заплідненості яєць, а й проценту виводу курчат. Разом із цим, на показники інкубаційних якостей значно впливали програми годівлі несучок.

Так, найменшу кількість молодняка було одержано від курей третьої групи (рекомендована програма годівлі), з яєць якої процент виводу був меншим, ніж у курей першої (сучасна вітчизняна система) та другої (гнучка годівля) груп відповідно на 9,6% і 7,4%.

Таблиця 2

Результати інкубації яєць курей материнської форми, яких експлуатували за різних систем годівлі та режимів освітлення

Світловий режим	Система годівлі	Номер групи	Кількість закладених яєць на інкубацію, шт.	Кількість кондиційного молодняка, голів	Заплідненість яєць, %	Вивід молодняка, %
з повільним зростанням	сучасна вітчизняна	I	136	115	90,44	84,56
	гнучка	II	136	112	91,91	82,35
	рекомендована для кросу Прогрес	III	136	102	88,24	75
зі швидким зростанням	сучасна вітчизняна	IV	136	113	90,44	83,09
	гнучка	V	136	121	96,32	88,97
	рекомендована для кросу Прогрес	VI	136	113	91,18	83,09

Висновок. Таким чином, експлуатація курей материнської форми в умовах світлового режиму зі швидким зростанням сприяла підвищенню інкубаційних якостей яєць. З метою підвищення відтворювальних якостей курей та півнів батьківського стада кросу Прогрес доцільно застосовувати гнучку систему годівлі в умовах швидко зростаючого світлового режиму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Самойлова Л.Ф. Технологические приемы повышения плодовитости мясных кур // Зоотехния. – 2005. – № 1. – С.25-29.
2. Сирвидене Э. Изучение энерго-протеинового уровня кормления петушков мясных линий кур селекционного стада // Научные труды Прибалтийской зональной опытной станции по птицеводству. – 1983. – № 8. – С.35-40.
3. Salichon Y. L'eclaircissement fractionne des volailles: encore des points d'interrogation, mais deja beaucoup de responses positives // Rev. avic. – 1984. 94, 9: 285-288.
4. Swierczewska E., Mirowska E. The effect of protein level in hen diets on hatchability // Anim. Sc. Warsaw / Ann. Warsaw Agr. Univ. SGGW-AR. – 1984. – N.17. – P.364-370.